

DEREST, därässt o. därässt, konj. Om, så fram. Brukas isynnerhet i rättegångs- och embetsmannastil, samt då meningen innefattar något hotande, t. ex.: *D. du understår dig att göra det, så blir du straffad.* — Syn. Se Om.

DERFÖR, därför o. därfför, adv. 1) För den, det, detta, dem, dessa. *Han har sålt sin frukt, sitt vin, sina kålrötter; huru mycket har han fått d.? Jag ville ej ge en styver d. Är det tacken d.? Jag har afsky d. D. råds jag icke. Ni håller honom för rik, men jag anser honom icke d. Jag våd icke d. Utan att d. upphöra, utan att ändock u. Han ser mig just d. ut, just sådan ut. Han blir ej d. lyckligare, ej derigenom, på det sättet l. — 2) Deremot. *Ingening hjälper d.* — 3) Se *Hvarför*.*

Anm. Uttalas *därför* i slutet af en sats eller mening, eljest *därrför*.

DERFÖRE, därfföre, konj. 1) För den orsaken. *Jag tänker, och d. är jag till. Han har dålig lön; d. vill han söka sig en bättre plats. Han är er far, och d. är ni skyldig honom vördnad. Han är sjuk; d. kom han icke. Han var icke hemma; d. kunde jag ej lemna brevet. Det är d. som det skett.* — Syn. *Fördenskull*, För den orsaken, Af det skälet, Till följe deraf, på grund deraf, Alltså, Således, Så, Förty. — 2) *D. att*, för den orsaken att, emedan. *Om han varit, är det d. att . . . Icke d. att jag rädd.* — Syn. Se *Emedan*. — 3) Se *Hvarföre*.

DERFÖRUTOM, därfförutom, adv. Se *Dessutom* och *Hvarförutom*.

DERHOS, därhós, adv. Se *Derjemte*.

DERHÄN, därhän, adv. 1) Dertill, till den punkten. *Alla hans planer syfta d. D. har jag aldrig kunnat bringa det. Det har kommit ända d., att man fruktar det värsta. Ända d. har det kommit — 2) Lemna d., ej vilja afgöra, t. ex.: *Jag lemnar d., huruvida det är sant; om det är säkrast, lemnar jag d. Det står d., om frågan någonsin går igenom, det är tvifvelaktigt om &c.**

DERI, se *Deruti*.

DERIBLAND, därribland o. därribland, adv. 1) Ibland dem, dessa. *Jag har sett dessa taster; d. äro många medelmåttiga.* — Syn. *Deruti*, *Derunder* (inbegripen, o. s. v.). — 2) Se *Hvaribland*.

Anm. Uttalas *därribland* i slutet af en sats eller mening; eljest *däribland*.

DERIFRÅN, därifrån o. därifrån, adv. Från den, det, dem, dessa. 1) (i fråga om ort och rum) Från den orten, det stället. *Kommer ni från Berlin? ja, jag kommer d. D. till floden är det blott hundra steg. Två mil d. Han är aldrig d., han är beständigt der. Han kom d. med blått öga, han fick vid det tillfället b. ö. — 2) Brukas, för att utmärka: a) Skiljande, afsöndring, befrielse, afdrag. *Det var en olycklig fördom; nu har man äntligen kommit d. En kinkig sag! nu äro vi ändligen d. Han befriade sig d. Se här tio riksdaler; drag två d.* — 2) Se *Hvarifrån*.*

Anm. Uttalas *därifrån* i slutet af en sats eller mening, eljest *därifrån*.

DERIGENOM, därigenom, adv. Genom den, det, dem, dessa. 1) (i fråga om ort och rum) Genom det stället. *Vägen går d. — 2) Genom detta medel, på det sättet. D. skall han uppnå sitt mål. Han blir d. blott ännu mer uppretad.* — Brukas stundom med ett verb i preteritum

såsom ett slags gerundium, t. ex.: *D. att han arbetat dag och natt, har han uppnått sitt mål.* — Syn. *Dermed*, *Dermedelst*, *Dymedelst*, *På så sätt*. — 3) Se *Hvarigenom*.

DERIN, därinn, adv. Dit in. Brukas sällan. **DERINFRÅN**, därinnifrån, adv. Från stället, rummet der inne. *Ropet kom d.*

DERINNE, därinne, adv. Inne i den orten, det stället, det rummet. — Skrifves vanligen *Der inne*.

DERINNANFÖRE, därinnanföre, adv. Innanför det stället, det rummet. — Skrifves vanligtvis *Der innanföre*.

DERINOM, därinnåm, adv. Inom det stället, det rummet. — Skrifves af somliga *Der inom*.

DERINTILL, därinntill o. därinntill, adv. 1) (därntill) Dittill. *D. skall du gå, men icke vidare.* — 2) *Der invid. En trädgård stöter d.* Anm. Uttalas, för bem. 2, *därinntill* i slutet af en sats eller mening, eljest *därinntill*.

DERINUTI, därinnuti, adv. Inne uti det stället, det rummet. — Skrifves vanligast *Der inuti*.

DERINVID, därinnvid o. därinnvid, adv. Invid den orten, det stället, det rummet. *D. finnes en källa.* — Skrifves äfven *Der invid*.

Anm. Uttalas *därinnvid* i slutet af en sats eller mening.

DERIVAT, --åt, n. 3. (gram.) Härledd ord. Härledningsord.

DERIVATION, ---tschón, f. 3. (gram.) Härledning (af ord).

DERIVATIV, ---iv, a. 2. (gram.) Härledd. *D-a ord*.

DERIVERA, v. a. 1. 1) (gram.) Härleda. *Delta ord d-s ifrån latinet. D. ett ord ifrån gaeliskan, anse ett ord leda sitt ursprung ifrån detta språk.* — Syn. *Afleda*, *Härleda*, *Hänleda*. — 2) (fig.) *D. från*, tillskrifva uppkomsten, orsaken, t. ex.: *Alla de obehagligheter, jag hast, d-r jag ifrån denna händelse.* — Syn. Se *Tillskrifva*. — Ordet brukas för begge bem. äfven reflexivt, t. ex.: *Delta ord d-r sig ifrån grekiskan. Alla mina olyckor d. sig ifrån denna händelse.* — Syn. Se *Förskrifva sig*. — *Deriverande*, n. 4. o. *Derivering*, f. 2.

DERJEMTE, därjämte, adv. 1) Jemte den, det, dem, dessa; dessutom. *Läraren gaf gossen en bibel, ett par böcker; d. bifogade han några goda råd och förmaningar.* — Syn. Se *Dessutom*. — 2) *Der bredvid*. Förekommer i denna bem. mindre ofta. — 3) Se *Hvarjemte*.

DERMED, därmed o. därmed, adv. 1) Med, genom den, det, dem, dessa. *Se här ett godt medel: d. kan ni vinna er afsigt. Han hade skaffat sig dyrkar och d. uppdyrkade han alla dörrarna. D. började, stöt han. D. vinner ni ingenting. D. gaf han tillkänna, att . . . Det är förbi d. Fram d. nu! tag, gif fram det nu! Fram (ut) d.! säg ut!* — Syn. Se *Derigenom*. — 2) *Derpå*, derefter. *Så talade han och d. gick han.* — 3) Se *Hvarmed*.

Anm. Uttalas *därmed* i slutet af en sats eller mening, eljest *därmed*.

DERMEDELST, därmedelst, adv. 1) Genom detta medel. *D. vann han sitt ändamål.* — Syn. Se *Derigenom*. — 2) Se *Hvarmedelst*.

DERNEDANFÖRE, **DERNERE**, **DERNERIFRÅN**, se *Der nedanföre &c.*, under *Der*.

DERNÄST, därnäst o. därnäst, adv. Näst efter den, det, dem, dessa. *Den d., den nästföljande.*

Anm. Uttalas *därnäst* i slutet af en sats eller mening, eljest *därnäst*.